

BARNAFRID
Institutionen för biomedicinska och kliniska
vetenskaper, BKV
LINKÖPINGS UNIVERSITET

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se
JU2023/01957

Remissvar på EU-kommissionens förslag till direktiv om ändring av brottsofferdirektivet

Barnafrid, nationellt centrum för kunskap om våld mot barn, har beretts möjlighet att inkomma med ett remissvar på EU-kommissionens förslag till direktiv om ändring av brottsofferdirektivet.

Sammanfattning av synpunkter

Barnafrid har läst EU-kommissionens förslag och ser positivt på deras förslag. Det är av stor vikt att brottsoffrens rättigheter stärks och att samhället tar ett större ansvar för konsekvenser som kan uppkomma efter att ha blivit utsatt för brott.

Barnafrids ställningstagande

Barnafrid ställer sig positiva till förslagen men önskar att vissa delar tydliggörs. Nedan följer de delar Barnafrid särskilt vill lyfta.

Förbättra brottsoffrens tillgång till information och anmälan av brott (artiklarna 3a, 5a och 26 a)

Barnafrid ställer sig positiva till att det finns tillgång till en nationell hjälplinje. Vi anser att det samtidigt bör tydliggöras vilka kvalitetskriterier en sådan hjälplinje ska uppfylla, exempelvis att det ska finnas krav på särskild kompetens och lämplighet, främst när det rör hjälplinjer till minderåriga brottsoffer. I dag finns ett antal stöddlinjer/stödchattar som ideell sektor erbjuder barn och unga. Det saknas dock uppställda kriterier för vad som krävs för att tillhandahålla ett sådant stöd.

Det är viktigt att säkerställa att även föräldrar/vårdnadshavare och andra omsorgspersoner (inkl. personal i HVB/SIS när det gäller placerade barn) har tillgång till information och stöd.

Irreguljära migranternas möjlighet att anmäla brottslighet (artikel 5a.5).

Barnafrid är positiva till förslaget och ser att Sveriges förslag på informationsplikt inte kommer att vara förenligt med förslaget.

Bestämmelserna för att underlätta tillgången till specialiststöd för sårbara brottsoffer, inbegripet barn (artikel 9.1, 9a och 24).

Barnafrid ställer sig positiva till förslaget. Vi vet genom forskning att barn som utsätts för brott kan få långsiktiga konsekvenser. Det är därför av stor vikt att barnet får möjlighet att bearbeta den traumatiska händelsen, att en professionell gör en bedömning av barnets fortsatta behandlingsbehov och att en individuell behandling kan ges. En förutsättning för likvärdig vård för alla barn är att det finns tillgång till kostnadsfritt psykologiskt stöd inom rimlig tid efter upptäckt behov.

Det krävs tydligare riktlinjer och krav för att säkerställa att barnen får tillgång till medicinskt och psykologiskt stöd i barnahus eller på en annan lämplig verksamhet. Såsom det är idag saknar flertalet barnahus tillgång till krisstöd eller långvarig psykologisk behandling till barnet. En försvårande omständighet i Sverige är den stora bristen på både barnpsykologer och barnpsykiatriker på landets BUP mottagningar. Det skapar långa väntetider för barn att få hjälp inom BUP. Det påverkar även möjligheter för BUP att tillhandahålla det stöd som skulle behöva finnas att tillgå på landets Barnahus.

Bestämmelser om bättre anpassning av skyddsåtgärder för brottsoffer till brottsoffrens behov för att garantera sårbara brottsoffers säkerhet (artiklarna 22 och 23)

Barnafrid ställer sig positiva till förslaget. Riskbedömning är en viktig del i brottsofferarbetet. Som det ser ut idag saknas strukturerade riskbedömningar vid brott mot barn. Det krävs att Sverige tillhandahåller ett tillgängligt riskbedömningsinstrument även riktat mot barn och att utbildning i instrumentet bekostas av staten.

Användning av elektronisk kommunikation (ny artikel 26b)

Barnafrid ställer sig positiva att utöka och underlätta vägar för brottsutsatta att på ett enkelt och lättillgängligt sätt tillgodogöra sig information och rättslig prövning. Det EU-finansierade projektet Journeys (Safe and Informed Journeys through Barnahus) där Barnafrid ingår tillsammans med inhemska aktörer såväl som andra EU-medlemsstater, arbetar för att förbättra barns rätt till information och delaktighet i sin rättsprocess. Projektet utvecklar bland annat en app i detta syfte. Barnafrid vill dock poängtera utmaningarna i att hitta en metod som kan användas i alla medlemsstater på ett för brottsoffer rättssäkert sätt och hålla den aspekten högt på agendan.

Krav på insamling av uppgifter om brottsoffers rättigheter vart tredje år (artikel 28).

Barnafrid ställer sig positiva till förslaget om krav på insamling. Här önskar vi särskilt påpeka att det också bör finnas indikatorer som visar att medlemsstaterna följer den föreskrivna riktade strategin med flera myndigheter och organ som erbjuder ett integrerat och samordnat stöd i barnvänliga lokaler. Uppföljningen bör innefatta både kvalitativ och kvantitativa bedömning av situationen. Det är viktigt att brottsoffer erbjuds en möjlighet för återkoppling när det gäller kvaliteten på erbjudna tjänster och tillgången till dessa.

För Barnafrid – nationellt centrum för kunskap om våld mot barn
Linköping den 5 oktober 2023.

Sofia Melen Moadi
Utredare

Sandra Skoog
Utredare

Laura Korhonen, prof.
Centrumchef Barnafrid